

POPULARNONAUKOWE STRESZCZENIE PROJEKTU (W JĘZYKU POLSKIM)

W ostatnich latach można zaobserwować wzmożone zainteresowanie społeczeństwa, mediów i środowiska naukowego problematyką prawnej ochrony zwierząt. Uwaga badaczy skupia się jednak na zagadnieniach cywilnoprawnych i prawnokarnych, co za tym idzie istnieje potrzeba przeprowadzenia pogłębionej, systemowej analizy administracyjnoprawnych aspektów tego zagadnienia. Przemawiają za tym także liczne rozbieżności interpretacyjne pojawiające się zarówno w doktrynie jak i judykaturze administracyjnej w kwestii zupełnie podstawowych instytucji prawnych ochrony zwierząt. Dodatkową motywację stanowią kolejne raporty pokontrolne NIK oraz apele organizacji społecznych zajmujących się ochroną zwierząt, w których wskazuje się na potrzebę natychmiastowej poprawy stanu ochrony zwierząt w Polsce. Wystarczy wspomnieć, że z informacji NIK o wynikach kontroli w zakresie wykonywania zadań gmin dotyczących ochrony zwierząt (Nr ewid. 46/2013/P12/193/LBI) wynika, iż w ponad 60 proc. gmin odławiano zwierzęta bez zapewnienia im miejsc w schroniskach; 60 proc. gmin zlecało odławianie zwierząt podmiotom, które nie miały wszystkich wymaganych prawem zezwoleń; 80 proc. wszystkich pieniędzy teoretycznie przeznaczonych na opiekę nad zwierzętami w rzeczywistości trafiało do firm odławiających bezdomne zwierzęta; 30 proc. pieniędzy przeznaczonych na opiekę nad zwierzętami wydano nielegalnie; połowa skontrolowanych gmin nie sprawdzała, co działo się ze schwytanymi, odłowionymi bezdomnymi zwierzętami; w umowach z hyclami i schroniskami 60 proc. gmin nie zawierało żadnych wymagań dotyczących standardów opieki nad zwierzętami; 80 proc. gmin nie żądało od schronisk prowadzenia rejestrów przyjętych zwierząt, co ułatwiało – oględnie mówiąc – nierzetelną opiekę; ponad 80 proc. schronisk nie zapewniło odpowiednich warunków dla przyjętych zwierząt – głównie z powodu przepełnienia; zdarzało się, że część wyłapywanych zwierząt była umieszczana w placówkach nieobjętych nadzorem weterynaryjnym itd. Skala wykrytych przez Izbę nieprawidłowości, tylko w tym jednym obszarze, jakim jest zapewnienie przez gminy opieki bezdomnym zwierzętom oraz zapobieganie ich bezdomności, pokazuje, że przynajmniej część obowiązujących w tym zakresie regulacji prawnych jest nieskuteczna. Wyniki przeprowadzonych badań wstępnych, pozwalają na sformułowanie hipotezy, że podobnie jest w innych obszarach administracyjnoprawnej regulacji ochrony zwierząt. W związku z powyższym, prowadzone badania obejmować będą takie zagadnienia jak: aktualny status prawny zwierząt; gminne programy opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt; czasowe odebranie maltretowanego zwierzęcia; hodowla i wprowadzanie do obrotu zwierząt domowych; uwarunkowania prawne wykorzystywania zwierząt do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych; ochrona zwierząt wolno żyjących; wymogi prawne w zakresie transportu zwierząt; prawne aspekty doświadczeń na zwierzętach; dopuszczalność uboju rytualnego w Polsce; pozycja ustrojowa i kompetencje organów administracji publicznej w zakresie ochrony zwierząt; uwarunkowania prawne działań organizacji społecznych na rzecz ochrony zwierząt. Zasadniczym celem badawczym jest przeprowadzenie wielowymiarowej analizy i krytycznej oceny najważniejszych instytucji administracyjnoprawnej ochrony zwierząt oraz postulowanych w tym zakresie rozwiązań. Podstawową dyrektywę interpretacyjną wyznacza art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz.U. 2013, poz. 856 ze zm.), który stanowi, że zwierzę, jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia, nie jest rzeczą, a człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę i opiekę. W założeniu przeprowadzone badania pozwolą na przedstawienie publicznoprawnych aspektów ochrony zwierząt, a przede wszystkim ich aksjologicznych i ustrojowych podstaw, unijnych i prawnomiędzynarodowych uwarunkowań, a także wybranych – znajdujących odzwierciedlenie w obowiązujących przepisach – krajowych strategii i polityk mających na celu jej urzeczywistnianie. W efekcie przyczyni się to do rozwoju nauki prawa administracyjnego, a pośrednio także innych dyscyplin naukowych oraz podniesienia poziomu świadomości społecznej, w zakresie administracyjnoprawnych aspektów ochrony zwierząt.